

MATEŘSKÁ ŠKOLA DOBRÉ

vydala

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV)

Platný od roku 2012

"Kamarádi, pojďte poznávat"

ŠVP PV je otevřený dokument, který upravujeme a aktuálně doplňujeme. Výroky moudrých se snažíme uplatňovat.

Výroky moudrých:

„Není důležité dosáhnout v mateřské škole dokonalosti a přísnosti, ale teplé lidskosti, která dá dítěti pocit lásky a jistoty.“

„Nemůžeme děti tvořit podle své vůle ... musíme je mít a milovat a vychovávat co nejlépe a jinak je nechat na pokoji.“

Johan Wolfgang von Goethe

„Máme-li děti vychovávat, je třeba, abychom se také stali dětmi“

Martin Luther

„Děti jakmile slyší, že je tu něco nového, co ještě neviděly, neslyšely, neochutnaly atd., ženou se, aby to viděly, slyšely, ochutnaly,

jestliže jim zabráníš, ubiješ je.

J.A.Komenský

OBSAH:

I. Část

1. Identifikační údaje o mateřské škole
2. Obecná charakteristika školy
3. Podmínky a organizace vzdělávání
 - a. Věcné vybavení
 - b. Životospráva
 - c. Psychosociální podmínky
 - d. Organizační chod a řízení mateřské školy
 - e. Personální podmínky
 - f. Spolupráce s rodiči a dalšími subjekty
4. Charakteristika vzdělávacího programu
5. Vzdělávací obsah
 - a. Integrované bloky
 - b. Dílčí projekty
6. Evaluační systém

I. Část veřejná

1. Identifikační údaje školy

Název: **Mateřská škola Dobré**
Součást: **školní jídelna**
Identifikační číslo: 70978719
Právní forma: příspěvková organizace
Adresa školy: Mateřská škola Dobré
DOBRÉ 139, 517 93
Telefon: 494 664 102, 737 312 712
E-mail: ms.dobre@seznam.cz
Web: <https://msdobre.webnode.cz/>
Ředitelka: Mgr. Vladimíra Paštiková
Mobil: 604 485 921

Zřizovatel: **Obec Dobré**
Dobré 150, 517 93
Okres: Rychnov nad Kněžnou
kraj: Královéhradecký,
poloha: podhůří Orlických hor

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Dobré je umístěna na kraji obce v krásné přírodě pod Orlickými horami. Dvoupodlažní účelová budova s rovnou střechou byla postavena svépomocí v akci Z a otevřena v roce 1982. Hlavní dveře jsou zabezpečeny číselným kódem. Od 1.ledna 2003 je příspěvkovou organizací Obce Dobré. Mateřská škola poskytuje celodenní vzdělávání dětem od 3 do 6ti let z Dobrého a ze širokého okolí. Provozní doba je od 6,15 – 16,00 hod. Součástí MŠ je školní jídelna, která vaří pro MŠ, ZŠ Dobré, Podbřezí a pro cizí strážníky. Prostředí upravujeme tak, aby vyhovovalo dětem a sloužilo ke zvyšování fyzické zdatnosti a samostatnosti dětí. Obec Dobré hradí veškeré provozní náklady ze svých prostředků.

3. Podmínky a organizace vzdělávání

a. Věcné vybavení

Charakter budovy: Dvoupodlažní zděná budova s rovnou střechou, s tělocvičnou a velkou zahradou. Účelová budova slouží více jak 30 let a z toho vyplývá větší finanční potřeba do

údržby. V roce 2011 nám místní firma Kerson zrekonstruovala venkovní terasu v 1.patře na místnosti pro děti. Bylo to z důvodu velkého zájmu docházky dětí, a proto jsme zde zřídili 3.oddělení pro nejmladší děti. Třída je variabilní, pokud poklesne v některém roce počet dětí, využíváme 3. třídu jako ložnici k odpočinku a hru pro nespící děti.

V každém podlaží je pro děti herna a třída, hned vedle je sklad hraček, přípravna jídla s výtahem, umyvárna, toalety s malými záchody a pisoáry. V přízemí jsou dvě šatny pro děti, tělocvična, kancelář pro ředitelku a vedoucí ŠJ a školnici, šatna a toaleta pro personál a toaleta pro rodiče, prádelna, žehlárna, místnost pro technické zázemí, kotelna a školní kuchyň se sklady a svým technickým zázemím. V 1. patře je ještě ložnice pro odpočinek a hru, kabinet a sklad prádla. Na jižní a západní straně budovy (na severní - v 1.poschodí) jsou plastová okna, která zajišťují bezpečnost a lepší tepelnou pohodu. Na zbývajících stranách jsou okna dřevěná.

Drobné úpravy a opravy nám zajišťují údržbáři OÚ pod vedením p.Z.Flégla.

Kuchyň ŠJ je moderně vybavená a splňuje všechny hygienické požadavky.

Vnitřní vybavení se snažíme neustále vylepšovat a doplňovat v zájmu dětí a hygienických předpisů. Třídy jsou vybaveny dětským nábytkem a rozděleny na dvě zóny – hrací a pracovní. Děti mají k dispozici množství dřevěných, polystyrénových a molitanových kostek, hraček, stavebnice Lego, Lego duplo, kočárky s panenkami, auta, traktory, stavebnice, obchod, jezdítka, množství didaktického materiálu a koutky pro námětové hry:

- kuchyňka vybavená nádobíčkem, přebalovací pult pro panenky
- obchod s potravinami různých kombinací
- kadeřnictví
- domeček s malými panenkami
- zdravotní koutek s obvazy
- hudební koutek s nástroji
- relaxační molitanový koutek
- knihovna pro děti
- počítačový koutek s výukovými hrami
- výtvarný koutek (pastelky, voskovky, vodovky, tempery, fixy, lepidla, štětce, nůžky, papíry, omalovánky atd.)
- pracovní koutek s různým materiálem

Každé dítě má ve třídě košík pro vlastní věci.

Tělocvična je dobře vybavena různými pomůckami, relaxačním bazénkem s míčky a skluzavkou, ribstoly, velkými molitanovými kostkami, velkými míči, lavičkami, žíněnkami, odrazovým můstkem, gymnastickou kozou, bednou, trampolínou, soupravou tyčí na prolézání, Polykarpovou stavebnicí, brankami pro pozemní a míčové hry, jsou zde 2 el.vozítka.

Venkovní prostředí je ohraničeno plotem a vzrostlými keři kolem celé zahrady. Trávník udržuje OÚ. V letních měsících slouží toto vybavení:

- venkovní umyvárna a toalety
- sklad hraček
- 2 pískoviště
- domeček
- kolotoč
- průlezky
- 2 dřevěné konstrukce
- houpačky
- houpadla
- koloběžky, tříkolky, kola
- dopravní hřiště

V zimě slouží toto vybavení:

- klouzáky, pekáče
- lopatky
- běžky (10ks běžeckých lyží, hůlek a bot)

b. Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle stravovacích norem, které zajišťují vhodnou skladbu jídelníčku. Do jídla se děti nenutí, ale snažíme se nabízet všechno jídlo aby se děti naučily zdravému stravování – nabídka ovoce, zeleniny, salátů. Děti mají dostatek tekutin, mohou se kdykoliv napít – pitný režim je zajištěn ve spolupráci s kuchyní – děti mají k dispozici čisté kelímky a pití v konvici.

Je zde zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který ale umožňuje přizpůsobit činnosti aktuální situaci.

Děti jsou každodenně dlouho venku (minim. 2 hod.), činnosti jsou přizpůsobené počasí. Mají dostatek volného pohybu, na pohybové vyžití mají děti dostatek prostoru jak na školní zahradě, na vycházkách, tak v MŠ – viz materiální podmínky.

V denním programu je respektována potřeba aktivity, spánku i odpočinku jednotlivých dětí. Učitelky zatěžují děti přiměřeně a děti mají možnost kdykoliv relaxovat. Na relaxaci slouží lehátka, odpočinkové koutky, molitany, relaxační bazének, relaxační kazety apod. Děti, které neusnou při odpoledním odpočinku, se mohou zabývat tichou činností – hra, kresba, prohlížení knih a časopisů...

Z důvodu omezení prašnosti nejsou v hernách závěsy, na oknech jsou namontovány žaluzie. Na lehátkách jsou polštářky s protialergenovou náplní.

c. Psychosociální podmínky

Nově příchozím dětem umožňujeme individuální adaptaci dle potřeby dítěte a přání rodičů. Umožňujeme dětem hru s vlastními oblíbenými, ale, bezpečnými hračkami, ale nezodpovídáme za ně. Nedovolujeme dětem hru s hračkami, napodobující zbraně s vysvětlením, že způsobují druhým bolest.

Všichni zaměstnanci vytvářejí bezpečné a spokojené prostředí.

Všechny děti mají stejná práva a povinnosti.

Je respektována potřeba pohybu a volnost dětí, ale z důvodu bezpečnosti je nutné respektovat také normy a řád, stanovený školou.

Postupně vytěsňujeme nevhodné chování u dětí, projevy agrese, omezujeme nezdravé soutěžení.

Převažuje pozitivní hodnocení, podpora dítěte být samostatné, věřit si.

Snaha je rozvíjet u dětí ohleduplnost, zdvořilost, podporu a vzájemnou pomoc.

d. Organizační chod a řízení mateřské školy

Provozní doba školy: 6,15 – 16,00 hodin

Mateřská škola vzdělává děti zpravidla od 3 do 6ti let. Dopoledne jsou děti ve třídách věkově smíšené, aby spolu mohli pobývat různě staří sourozenci. Odpoledne upřednostňujeme věkové zvláštnosti, proto mladší děti odpočívají na lehátkách v ložnici a pokud neusnou, mohou vstát, hrát si, kreslit apod. Starší děti odpočívají na molitanových podložkách a pokud neusnou, věnují se různým činnostem.

Denní režim uvádí časový přehled programu dne.

1. třída – „SLUNÍČKA“

6,15 - 8,30..... ranní hry, činnosti a ranní cvičení

8,30 - 9,00..... hygiena a svačina

9,00	-	9,45	dopolední hry, volné a řízené činnosti
9,45	-	11,45	pobyt venku
11,45	-	12,15	oběd a hygiena a čištění zubů
			(přechod ml.dětí nahoru do ložnice, st.dětí zůstávají)
12,15	-	13,50	četba, hudba, odpočinek, tichá činnost
13,50	-	14,20	hygiena, tělovýchovná chvílka, hry
14,20	-	14,35	svačina
14,35	-	16,00	hry a činnosti v herně i na zahradě

2. třída – „BROUČCI“

7,00	-	8,45	ranní hry, činnosti a ranní cvičení
8,45	-	9,15	hygiena a svačina
9,15	-	10,00	dopolední hry, volné a řízené činnosti
10,00	-	12,00	pobyt venku
12,00	-	12,25	oběd, hygiena a čištění zubů
			(přechod ml.dětí do ložnice, st.dětí dolů do 1.oddělení)
12,25	-	13,50	četba, hudba, odpočinek (odpolední seznamy)
13,50	-	14,20	hygiena, tělovýchovná chvílka, hry
14,20	-	14,40	svačina
14,40	-	15,30	hry a činnosti v herně i na zahradě

3. třída – „MOTÝLCI“ (jen v případě otevření oddělení)

8,00	-	8,30	ranní hry, činnosti a ranní cvičení
8,30	-	9,00	hygiena a svačina
9,00	-	9,30	dopolední hry, volné a řízené činnosti
9,30	-	11,30	pobyt venku
11,30	-	12,00	oběd, hygiena

Děti se scházejí ráno dole ve třídě „Sluníček“. Přicházejí zpravidla do 8,00 hod. nebo kdykoliv po dohodě s učitelkou. Při ranních hrách se vítáme podáním ruky (dle individuálních schopností dítěte). Paní učitelka má pro děti připravenou činnost, kterou děti mohou provádět nebo si vybírají hračku nebo jakoukoliv činnost samy.

Na rozcvičku odcházejí děti do tělocvičny, kde provádějí přirozené, průpravné, zdravotní relaxační cvičení a pohybové hry.

Po návratu z tělocvičny a hygieně si každý samostatně vezme z jídelního vozíku svačinku ke stolečku. Nikde se netvoří zástupy, všechno probíhá v klidu. Starší děti si někdy mažou pomazánku na chléb samy a nalévají pití sobě i mladším dětem.

Po svačině a hygieně si zase hrajeme. Plnění úkolů a cílů výchovně-vzdělávacího procesu probíhá individuálně, ve skupině nebo kolektivně s ohledem na věk a zájem dětí (starší a mladší).

Pohybové aktivity se uskutečňují i při spontánní hře, pohybových hrách, pobytu venku, po odpočinku i při odpolední činnosti.

Pobyt venku od 9.45 – 12 hod. směřujeme na školní zahradu nebo výchovnou vycházku do okolí MŠ. Máme několik možností: - řízená vycházka po místní komunikaci, - lesní nebo polní cesta, louka, les, „plac“ spojený s volným nebo řízeným pohybem, - soutěže, závody v rychlosti, rychlá, pomalá chůze, ... Ve středu probíhají turistické vycházky s různým zaměřením pro předškoláky. Pobyt venku směřujeme na školní zahradu i odpoledne.

Všechny aktivity pobytu venku přizpůsobujeme aktuálnímu počasí.

Po obědě následuje odpočinek a spánek vždy s „živou“ pohádkou. Učitelky kontrolují přítomnost dětí dle odpoledních seznamů. Starší děti, pokud neusnou, se věnují různým činnostem, které je připravují na vstup do ZŠ, výuce angličtiny, flétny, výtvarným, pracovním, ekologickým činnostem apod. Výuka angličtiny postupuje dle metodiky Montessori mateřské školy.

Na svačinu odcházejí mladší děti do třídy Broučků. V 15.30 hodin přecházejí do třídy Sluníček, kde je přebírá učitelka s nejdelší odpolední službou.

Stravování a příprava stravy je vlastní. Svačiny se podávají od 8.30 dopoledne a od 14.20 hod. odpoledne. Předškoláci samostatně a střídavě pomáhají při rozlívání tekutin a s úklidem. Nutit do jídla je zakázané. O pitný režim se starají učitelky.

Otužování probíhá při pobytu venku (vhodné oblečení) a při plaveckém výcviku v plaveckém bazénu.

Řízení školy

Vedením MŠ je pověřena ředitelka. Povinnosti zaměstnanců jsou vymezeny v organizačních normách a v pracovní náplni.

Ředitelka zaměstnance řídí, kontroluje a hodnotí, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich spolupráci. Při vedení ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje zaměstnance do chodu MŠ, respektuje jejich názor.

e. Personální podmínky

Pedagogický sbor tvoří odborně kvalifikované učitelky, včetně ředitelky, popř. asistentka pedagoga. O chod MŠ se stará školnice, uklízečka a Školní stravování zajišťují zaměstnanci školní kuchyně.

Pedagogický sbor pracuje na základě jasně vymezených pravidel. Učitelky se sebevzdělávají (odborné publikace, časopisy, semináře...) a mají podmínky pro svou profesionalizaci a další systematické vzdělávání. Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla dětem zajištěna pedagogická péče a bezpečnost.

f. Spolupráce s rodiči a dalšími subjekty

Podmínky spolupráce s rodiči:

- Chránit soukromí rodiny
- Nezasahovat do soukromí rodiny

- Získávat informace od rodičů z profesního hlediska
- Podávat informace rodičům průběžně nebo na informativních schůzkách
- V období adaptace pobývat s dítětem v MŠ podle svého uvážení, kdykoliv jindy po domluvě s učitelkou (škola otevřená rodičům)
- Stížnosti, oznámení a podněty k práci v MŠ podávají rodiče u ředitelky, která je vyřídí nebo podstoupí nadřízeným orgánům
- MŠ spolupracuje s rodiči s cílem rozvíjet aktivity a činnosti ve prospěch dětí a prohlubování vzájemného působení rodiny a MŠ
- Informace poskytovat listem „Mateřinka“, vyvěšovat na nástěnkách
- Informace o minulých akcích prezentovat na chodbě MŠ (televize)
- Výtvary dětí prezentovat výstavkami prací dětí v MŠ, v místní prodejně, na jiných akcích
- Pedagogickou práci prezentovat na besídkách pro rodiče
- Pomáhat rodičům (knihovna s odbornou literaturou a časopisy v chodbě MŠ, v zimě - zapůjčení běžkových lyží pro děti přes víkend)

Spolupráce s vedoucí stravování a s kuchařkami bude spočívat na vzájemné domluvě a respektování závazných předpisů a Vnitřních řádů. Učitelky ve spolupráci s kuchařkami zajišťují dostatek tekutin pro děti. Zaměstnanci kuchyně pomáhají při pečení s dětmi (koláče, „martiny“, perníčky apod.). S vedoucí stravování je domluvena možnost nabídnout dítěti, které nechce pomazánku (čočku, kaši, ap.), chléb s máslem, popř. suchý chléb, místo sladkého jídla polévku. Děti vedeme ke správnému stolování, vhodně je motivujeme ke zdravému jídlu, nikdy je nenutíme vše jíst.

MŠ spolupracuje se zřizovatelem. Vytváříme programy a vystupujeme s dětmi podle potřeby OÚ na jejích akcích (Vítání občánků, Zlatá svatba...). Zástupce SPOZ zveme na významné akce do MŠ (slavnosti, projekty, Rozloučení s předškoláky...)

Spolupracujeme se ZŠ, s ředitelkou a učitelkou 1.třídy. Budeme se vzájemně informovat o akcích škol a účastnit se jich dle možností. Budeme postupovat podle plánu spolupráce a operativně ho doplňovat. Budeme děti připravovat na vstup do ZŠ (soustředit se, správně vyslovovat a vyjadřovat se, mluvit celou větou, správně držet tužku, zacházet s nůžkami, čtenářská a matematická gramotnost...). Děti s nezralostí pro školu v určité oblasti budeme diagnostikovat a posílat na vyšetření do PPP.

Spolupracujeme s dalšími orgány státní správy. Oslovujeme i jiné organizace a odborníky, poskytujícími pomoc (SPC, PPP, Orion – nezisková organizace), zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

4. Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací program vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání a ze zkušeností minulých let.

Aktuální zájem programu je větší zapojení ekologie, sportu, dopravní výchovy, estetiky, etiky a vedení dětí ke čtenářské a matematické gramotnosti. Pozornost věnuje zdravému životnímu stylu - duševní a tělesnou pohodu s dostatkem pohybu, bez zbytečného organizování dětí, vedení dětí k samostatnosti a zpětné reflexi.

RÁMCOVÉ CÍLE:

- **Získávání poznatků a dovedností**
- **Vytváření postojů**
- **Osvojení hodnot**
- **Získání osobní samostatnosti**

Cílem školy je:

- šťastné a spokojené dítě, fyzicky i psychicky přiměřeně rozvinuté se zodpovědným vztahem ke svému okolí

- rozvoj každého jednotlivého dítěte a podle individuálních možností, jeho potřeb a zájmů, respektovat jeho individualitu ve všech situacích
- uplatnění poznatku, že se dítě učí vlastní prožitou zkušeností
- zprostředkovávání zážitků a využívání přirozené potřeby dítěte objevovat nové
- vést děti k samostatnému řešení problémů
- nabízet vhodné aktivity a dávat dítěti možnosti volby
- přirozené přesuny
- pestrá a široká nabídka učitelkou

Učitelka nabízí (metody):

- hry (námětové, pohybové, hudební, didaktické, konstruktivní ...)
- manipulaci s předměty (přiměřené věku dítěti)
- různé materiály
- pokusy
- využití přírodních materiálů
- probudit zájem dítěte vše si vyzkoušet
- přenáší činnosti do různých prostorů
- motivuje dítě k tomu, aby samo chtělo si něco vyzkoušet
- využívá spontánních dětských nápadů, situací
- využívání aktuálního dění
- apod.

Učitelky vypracovaly na základě Školního vzdělávacího programu a v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem třídní vzdělávací programy. Na práci se připravují vypracováním týdenních plánů, které vyvěsí i pro rodiče.

5. Vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu

a) Integrované bloky: vycházejí z přirozeného vývoje života dětí, zohledňují roční období, lidové tradice, slavnosti a události během roku. Vzájemně se prolínají a doplňují. Celoročně oslavujeme narozeniny a svátky dětí, zaměřujeme se na čtenářskou, matematickou a počítačovou gramotnost, na environmentální výchovu.

a. Integrované bloky

1. Blok: POZNÁVÁME BAREVNÝ PODZIM

Záměry a cíle: vést dítě tak,

- aby se adaptovalo v mateřské škole, bylo v pohodě a mohlo se odloučit na určitou dobu od rodičů, aby bylo aktivní i bez jejich opory - dáreček
- aby respektovalo a přijímalo přirozenou autoritu dospělých
- aby si uvědomovalo, že není jediné, že je součástí skupiny, která si stanovuje určitá pravidla, podílí se na nich a učí se je dodržovat a pomáhalo mladším kamarádům
- aby se učilo přizpůsobit změnám
- **aby** navazovalo kontakty s učitelkou, obracelo se na ni o pomoc, radu atd., spolupracovalo a komunikovalo s ní
- **aby mělo příležitost** vnímat estetické, umělecké a kulturní podněty
- aby se orientovalo bezpečně ve školním prostředí i v životě tohoto prostředí a v jeho okolí, aby porozumělo, co se zde děje a mohlo aktivně zvládat běžné činnosti a drobné úklidové práce
- aby zvládalo sebeobsluhu dle věkových zvláštností, uplatňovalo kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- aby mělo poznatky o své zemi, znalo název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události
- aby si všímalo přírody, staralo se o rostliny, o živočichy, získávalo o nich informace v souladu s environmentální výchovou a chránilo přírodu i živé tvory apod.

- aby zvládalo drobné úklidové práce, nakládalo vhodným způsobem s odpady, chápalo význam třídění odpadu
- aby poznávalo státní svátky, státní symboly
- aby se seznamovalo s tradicemi – POSVÍCENÍ
- aby se seznamovalo s příslovími a porozumělo jim – např. „Martin přijíždí na bílém koni“

1. Dílčí téma: POZNÁVÁME ŠKOLKU A KAMARÁDY

Intelektové a praktické činnosti a příležitosti:

- **Hry, které pomohou dětem překonávat těžkosti při odloučení od rodiny**
- Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- Kresba svého oblíbeného obrázku, rodiny, hra s barvou, modelování
- **Lidové hry se zpěvem, lidová říkadla a písně s pohybem**
- **Didaktické hry, které procvičují pozorovací schopnosti, smysly a posilují kamarádské vztahy**
- Činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu, přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- Hry na téma rodiny, přátelství

Očekávané výstupy:

- Orientovat se v prostředí třídy, herny a přilehlých místností, spontánně používat herní koutky, znát místo uložení hraček, výtvarných i pracovních pomůcek, umístění smetáčku a lopatky, odpadkového koše a krabic na tříděný odpad – papír, plasty..., atd.
- Orientovat se na školní zahradě, znát umístění hraček, sportovních a výtvarných pomůcek – chodba, venkovní hračkárna
- Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
- Navazovat kontakty s dospělým, spolupracovat s kamarády
- Naučit se nazpaměť krátké texty
- Spontánně vyprávět zážitky
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat je ve hře
- Doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)

2. Dílčí téma: POZNÁVÁME PŘÍRODU

Intelektové a praktické činnosti a příležitosti:

- **Hry, které pomohou poznávat květiny, stromy, keře, zvířata, ptáky, hmyz, plody přírody**
- **Tvoření s přírodninami, koláže, obtiskování, frotáž ...**
- **Sběr plodů – jeřabin, kaštanů, žaludů, šípků...navlékání, řazení, obrázky...**
- Výlety do okolí, turistické vycházky pro předškoláky
- Aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v okolí
- Sledování rozmanitostí a změn v přírodě, počasí, koloběh vody...
- Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií – např. počítač „Těšíme se do školy“
- Práce s materiály z ekologického centra „Mrkvička“ z HK – Co vypráví starý dub, 4 království...
- poznávání ekosystémů – les, louka, rybník...
- poslouchat zvuky přírody, hlasy ptáků
- třídění odpadů v MŠ
- ekohry
- pečení brambor
- hrabání listů na zahradě

o pokusy

Očekávané výstupy:

- chovat se přiměřeně a bezpečně v přírodě
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, stříhat, používat barvy, pastely, modelovat, tvořit z papíru, z přírodnin, apod.)
- chápat základní číselné a matematické pojmy (porovnávat, třídit soubory, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, méně apod.)
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví, důležitosti pohybu a pobytu venku, zdravé výživě – ovoce a zelenina, otužování, návykových látkách

3. Dílčí téma: **POZNÁVÁME DOPRAVU A BEZPEČNOST**

Intelektové a praktické činnosti a příležitosti:

- o hry a aktivity na téma dopravy, znát názvy dopravních prostředků a jejich účel, povolání, spojených s dopravou (řidič, strojvedoucí, průvodčí, pilot, **letuška, námořník, kapitán...**)
- o **Hry, které pomohou dětem poznávat dopravní prostředky, značky, bezpečnost**
- o **Didaktické hry na poznávání barev**
- o **Záměrné pozorování dopravy, křižovatky, pojmenování vlastností (barva, velikost, účel), typů aut, dopravního chování...**
- o Jízda na tříkolkách, kolech, koloběžkách – vždy dodržovat bezpečnostní zásady (ochranná přilba) a pravidla – jízda vpravo
- o poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit – dopravní situace (barvy, hry, pohyb), cvičení bezpečného chování v dopravních situacích
- o kreslit, malovat, modelovat, vytvářet dopravní prostředky, dopravní situace, výlety
- o pohádky a didaktické materiály s dopravní tematikou
- o smyslové a psychomotorické hry
- o hudebně-pohybové hra a činnosti
- o **chovat se bezpečně vůči sobě a ohleduplně vůči druhým**

Očekávané výstupy:

- Zvládnout základní pohybové dovednosti při jízdě na dětských dopravních prostředcích
- pohybovat se bezpečně ve skupině dětí při dopravní hře
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozhlédnout se, rozumět světelné signalizaci)
- řešit labyrinty (sledovat cestu)
- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků, např. prostředky podle účelu, místa pohybu...
- rozlišovat vpravo – vlevo
- orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed, před, za...)
- pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek)
- poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvořky (např. použít nějaký symbol-svou značku)

4. Dílčí téma: **POZNÁVÁME VĚCI KOLEM NÁS**

Intelektové a praktické činnosti a příležitosti:

- o **Hry, které pomohou dětem poznat hračky, věci denní potřeby, sportovní náčiní a místo uložení**
- o jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

- o konstruktivní, výtvarné a grafické činnosti, experimenty s papírem a odpadovým materiálem
- o hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- o grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- o záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- o motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností - pokusy
- o konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- o spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- o v „knihovně“, „knihkupectví“, „divadélku“ – prohlížení knih, poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének, využívání encyklopedií a dalších médií
- o sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- o společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- o kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- o hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce - využívání praktických ukázek z okolí dítěte, pohybové a tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.
- o praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- o Besídka pro rodiče „Co už umíme“

Očekávané výstupy:

- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, knihami, pomůckami, nástroji a materiály
- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
- házet a chytat míč, užívat různé náčiní, náradí
- přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
- zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)
- pracovat se stavebnicemi, skládankami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)
- postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- Správně vyslovovat (uč.pomáhá při nápravě řeči), pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma)
- rozkládat slova na slabiky
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
- Učit se ovládat, vyjadřovat své prožitky a pocity
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů
- tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím

2. Blok: POZNÁVÁME KOUZLA ZIMY

Záměry a cíle: vést dítě tak,

- aby rozvíjelo a užívalo všechny smysly
- aby rozvíjelo motoriku, koordinace ruky a oka
- aby poznávalo sebe samo, rozvíjelo pozitivní city, posilovalo přirozené poznávací city - zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod

- aby získávalo sebevědomí, sebedůvěru, osobní spokojenost
- aby posilovalo prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- aby rozvíjelo kooperativní dovednosti
- aby si vytvářelo pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a k učení - podpora a rozvoj zájmu o učení
- aby získávalo pozitivní informace o škole, seznamovalo se se znakovými systémy a jejich funkcí (abeceda, čísla, mapy...)
- aby si osvojovalo elementárních poznatky o přírodě a jejích změnách
- aby si vytvářelo povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- aby se seznamovalo se světem lidí, kultury a umění
- aby si vytvářelo povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- aby rozvíjelo úctu k životu ve všech jeho formách
- aby si vytvořily povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, společností, planetou Zemí

1. Dílčí téma: **POZNÁVÁME ADVENT**

Intelektové a praktické činnosti a příležitosti:

- **Hry, které pomohou dětem k sebepoznávání**
- **Tradici „Mikuláš“ využít v původním smyslu – dávat z lásky – nepodporovat u dětí pocit strachu z čertů**
- **Tradici Adventu prožívat při poetických chvílích** - činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, obohacujících citový život dítěte
- **Příprava výzdoby, dárečků, přáníček** - manipulační činnosti s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem a jejich praktickým používáním
- Estetické a tvůrčí aktivity
- Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti – vánoční písně, koledy, hry apod.
- Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- Činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností – skromnost x rozmařilost (poh. Popelka), poslušnost x svévolnost x rozvážnost (poh. Kůzlátka) apod.
- Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností
- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé (např. Rozsvícení vánočního stromu)

Očekávané výstupy:

- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve větách
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit
- zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. tamburínou, zvonkohrou)
- Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo
- Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině
- Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- Spolupracovat s ostatními
- Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
- Osvojit si elementární poznatky o kulturním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé

2. Dílčí téma: **POZNÁVÁME ZIMNÍ PŘÍRODU A SPORTY**

Intelektové a praktické činnosti a příležitosti:

- **Hry, které pomohou dětem k poznávání zákonitostí přírody**
- **Krmení ptáčků**
- Motivovaná manipulace s předměty – **pokusy s vodou, sněhem a ledem**, zkoumání jejich vlastností, záměrné pozorování, určování a pojmenovávání vlastností (barva, tvar, materiál, dotek, chuť - špína), jejich charakteristických znaků
- Lokomoční pohybové činnosti, sezónní – klouzání, bobování, lyžování na běžkách ... vést k prevenci úrazů – organizace
- Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- Při didaktických a smyslových hrách cvičit paměť, postřeh, soustředění, vůli
- Vytváření skupin na základě společné vlastnosti
- Hry a činnosti, které pomáhají dětem připravit se k zápisu

Očekávané výstupy:

- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí, otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace, pohybovat se koordinovaně a jistě na sněhu
- Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí
- Mít povědomí o chování a bezpečnosti při sportování
- Znat základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek
- Kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů, na základě prožitku, vést stopu tužky při kresbě, apod.
- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat vlastnosti předmětů a jevů, rozlišovat detaily (pokusy, hry-Co se změnilo na kamarádovi, obrázky...)
- Vyjadřovat se samostatně, správně a mluvit ve větách, poznávat rýmy a tvořit je, hledat slova podobného významu-synonyma, chápat jednoduché hádanky a vtipy
- Poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící
- Dodržovat pravidla konverzace (sebeovládání – hněvu, zlosti)
- Tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních, výtvarných a hrových činnostech
- Chápat prostorové pojmy, společné vlastnosti
- Znat charakteristické vlastnosti zimy, vlastnosti tekutých látek, potřebu péče o ptáčky, poznávat jejich hlasy – CD
- Znat potřebu vzdělávání, těšit se k zápisu, znát své jméno, zaměstnání rodičů, správnou výslovnost, barvy, tvary apod.
- Rozlišovat některé obrazné symboly – napodobit geometrické tvary, různé tvary, některá písmena, číslice, umět poznat své jméno
- upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje

3. Dílčí téma: **POZNÁVÁME SVÉ TĚLO, ZDRAVÍ, HYGIENU**

Intelektové a praktické činnosti a příležitosti:

- **Hry, které pomohou dětem ke správnému držení těla; změny poloh, základní gymnastika, protahovací, uvolňovací a relaxační cvičení, míčové hry**
- Smyslové a psychomotorické hry, námětové hry
- Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí s pomocí didaktického materiálu
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků (nebezpečí, kouření, alkoholu...)
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu na téma zdraví)
- prohlížení a „čtení“ knížek na téma tělo, zdraví a bezpečnost
- hry, k uvědomování si významu smyslů, nejrozličnější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých, nebezpečí od cizích lidí
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) např. Co by se stalo, kdyby
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- **Poznáváme tradice – masopust**

Očekávané výstupy:

- Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy, užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek) a mít povědomí o jeho funkci, o růstu těla
- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce
- uvědomovat si, co je nebezpečné, neznámé předměty, zvířata, cizí lidé, jak se chovat při bouři
- bránit se projevům násilí a vědět, kde hledat pomoc, znát čísla 150, 155, 158

4. Dílčí téma: POZNÁVÁME EVROPU A LIDI

Intelektové a praktické činnosti a příležitosti:

- samostatný slovní projev na určité téma, popisování obrázků
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

- o přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- o činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
- o cvičení organizačních dovedností
- o hudební a dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
- o tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- o hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- o aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- o hry a písně v cizím jazyce – na pochopení, že v jiných zemích se mluví jinou řečí – slovensky, anglicky, rusky...
- o přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- o využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte, k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- o aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů, do blízkých měst)

Očekávané výstupy:

- **Hry a činnosti, které pomohou dětem k poznávání naší země, Evropy a její charakteristické znaky – vlajky, hl.města...**
- Domluvit se slovy, porozumět slyšenému, reagovat na otázku, vést dialog
- dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)
- Znat, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- Sledovat cesty, labyrinty, napodobit tvary písmen
- vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (co se změnilo...)
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů, s textilem...
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku, zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou)
- samostatně se oblékat, zavázat tkaničky
- poznávat vlastnosti hudby (tempo, dynamiku, barvu...), hudební nástroje, hudební značky – notová osnova, houslový klíč, noty...
- rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
- pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus, zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji
- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto)
- Zacházet s hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
- **Poznáváme tradice – velikonoce**

3. Blok: POZNÁVÁME VOŇAVÉ JARO

Záměry a cíle: vést dítě tak,

- aby ovládalo pohybový aparát a tělesné funkce
- aby rozvíjelo a užívalo všechny smysly, zpřesňovalo a kultivovalo
- aby rozvíjelo a kultivovalo mravní i estetické vnímání, cítění a prožívání
- aby rozvíjelo volní vlastnosti, schopnosti sebeovládání
- aby si osvojilo věku přiměřené praktické dovednosti, poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení i psaní, mělo zájem o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- aby si vytvářelo základy pro práci s informacemi – knihy, encyklopedie, časopisy...
- aby si rozvíjelo interaktivní a komunikativní dovednosti verbální i neverbální
- aby rozvíjelo schopnost přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- aby si vytvořilo povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou

1. Dílčí téma: POZNÁVÁME KNIHY, DIVADLO A UMĚNÍ

Intelektové a praktické činnosti a příležitosti:

- samostatný slovní projev při popisování obrázků z knih, časopisů apod.
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti, pohybová improvizace, vyjadřování hudby pohybem
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky - noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika
- námětové hry a činnosti, činnosti zaměřené k vytváření a chápání pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod. (např. Čtveřice obrázků)
- výtvarné a pracovní činnosti - vytváříme „Moji knihu“
- společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením – bajky
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- divadla, koncerty
- Den knihy - exkurze do knihovny, poznávací výlety

Očekávané výstupy:

- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- **Znát jména autorů uměleckých děl – spisovatel, ilustrátor, skladatel, malíř, režisér... znát konkrétní jména tvůrců umění pro děti**
- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci s hudbou
- zvládat výtvarné činnosti, hry s barvou, s výtvarnými pomůckami
- vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat, mluvit celou větou
- poznávat podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat, rozlišit známé chutě a vůně i zápachy a rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost
- Záměrně se soustředit a udržet pozornost
- Tvořivě pracovat při konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických činnostech, improvizovat a hledat náhradní řešení
- objevovat význam ilustrací, soch, obrazů a hudby
- poznat některé skladby, hudební znaky

- Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
- napodobit různé tvary, popř. písmena
- Podílet se na organizaci hry a činnosti
- Zachytit a vyjádřit své prožitky
- Těšit se na setkání s uměním
- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
- Mít povědomí o širším společenském, kulturním prostředí
- Znat význam jarních svátků

2. Dílčí téma: POZNÁVÁME ZVÍŘÁTKA A JEJICH MLÁDĚTKA

Intelektové a praktické činnosti a příležitosti:

- Pohybové a smyslové hry, samostatný pohybový projev na téma zvířátka
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování hlasů zvířat, užívání gest
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, kteří se starají o zvířátka
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- exkurze na dvorky, do stájí, pozorovat místa, kde žijí zvířátka – les, louka, rybník...
- využívání praktických ukázek z okolí dítěte – ekologická společnost A rocha

Očekávané výstupy:

- Projevovat zájem o živou přírodu
- Znat názvy zvířat, mláďat, jejich život, vlastnosti, místo pohybu, poznávat společné vlastnosti – domácí, lesní, exotická...
- Poznávat hmyz (včely) a jejich život
- Zachycovat zvířátka a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
- uvědomovat si, co je nebezpečné při styku s živočichy
- v kolektivu se přizpůsobit společenství, projevovat zájem o spolupráci, umět odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná, umět se přizpůsobit změnám, odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná
- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- Mít úctu a respekt k živým tvorům

3. Dílčí téma: POZNÁVÁME JARNÍ KVĚTINY

Intelektové a praktické činnosti a příležitosti:

- Pohybové a smyslové hry na téma jaro, květiny, počasí...
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí,

školní zahradu a blízké okolí

- o hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání – zahradník, ovocnář, lesník, ekolog..., praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností – setí, sázení, zalévání, okopávání...
- o kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit
- o výstavky květin, pokusy
- o vycházky do přírody, výlet na Skalku – podléšky na židovském hřbitově

Očekávané výstupy:

- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu, např. v lese, na louce..., překonávat přírodní překážky
- při pohybových hrách a tancích se pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
- Projevovat zájem o přírodu, znát vzájemné souvislosti (včela potřebuje květinu, rostlina vodu...)
- Znat názvy květin, stromů jehličnatých a listnatých, keřů
- Znat význam vody a její koloběh v přírodě
- Poznávat jarní počasí, zapisovat „Kalendář přírody“
- rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci
- orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků
- tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.), kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet květiny, objekty z přírodních i umělých materiálů
- **Oslava Dne matek**
- **Dílčí téma: POZNÁVÁME DOPRAVU A CESTOVÁNÍ**

Intelektové a praktické činnosti a příležitosti:

- o Pohybové, didaktické a smyslové hry na téma doprava a cestování
- o Hra „na dopravu“ venku, na dopravním hřišti, na place, užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, kola)
- o příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při dopravních hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi)
- o hudební, výtvarné a pracovní příležitosti k vyjadřování představ a skutečnosti

Očekávané výstupy:

- Při vycházce se řídit pokyny učitelky, znát, po které straně silnice se chodí, kde a jak bezpečně se přechází ulice
- Znat pravidla cestování dítěte v autě, autobuse, na kole...
- pohybovat se bezpečně a ohleduplně na dopravním hřišti, dodržovat předpisy a bezpečnost
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)
- znát některé dopravní značky
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- Při setkání s cizím a neznámým člověkem se chovat obezřetně - projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)
- bránit se projevům násilí

4. Blok: POZNÁVÁME ROZMANITÉ LÉTO

Záměry a cíle: vést dítě tak,

- aby ovládalo pohybový aparát, zdokonalovalo dovednosti hrubé motoriky, rozsah a kvalitu pohybu – běh, skok, hod...
- aby rozvíjelo fyzickou i psychickou zdatnost
- aby vedlo k rozvoji tvořivosti - tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření
- aby získalo schopnost záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- aby posilovalo prosociálního chování a postoje ve vztahu k ostatním lidem, druhým dětem (rozvoj sociální citlivosti, tolerance)
- aby se seznamovalo se světem kultury a sportu, osvojení si základních poznatků o pohybu a sportovním prostředí
- aby si osvojilo poznatky a dovedností potřebných k bezpečnému pohybu
- aby poznávalo rozmanité vlastnosti léta

1. Dílčí téma: POZNÁVÁME SPORT A ATLETIKU

Intelektové a praktické činnosti a příležitosti:

- Pohybové hry a činnosti na zahradě, v přírodě
- lokomoční pohybové činnosti - chůze, běh, skoky, házení, kopání a hry s míčem
- Turistické vycházky
- konstruktivní a grafické činnosti na zahradě
- záměrné pozorování předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- Hry, činnosti a sporty, zaměřené k porozumění pravidlům vzájemného chování
- praktické užívání sportovního náčiní, sportovních hraček a dalších předmětů k pohybu
- příprava a realizace společných zábav - sportovní akce „dětská olympiáda“

Očekávané výstupy:

- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru, slovní instrukce (např. skok do výšky a do dálky), pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více)
- házet a chytat míč, užívat různé náčiní, náradí
- pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy
- Ovládat dechové svalstvo, být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě
- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v písku), chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat), uvědomovat si, co je nebezpečné

2. Dílčí téma: POZNÁVÁME SLAVNOSTI A LETNÍ AKCE

Intelektové a praktické činnosti a příležitosti:

- Oslavujeme Den dětí – soutěže připravují žáci ZŠ
- Pohybové hry a činnosti na zahradě, hry s pískem, trávou, vodou, námětové hry, objevy a pokusy
- Překonávání překážek, hry na průlezkách, houpání, tvořivé hry venku...
- Poznáváme tradiční pouť
- Výletujeme – např. poznáváme zvířátka v ZOO
- Těšíme se do školy – návštěva v 1. třídě – poznáváme písmena, číslice, zvládáme pracovní úkony – vázání smyček... poznáváme znalosti a chování školáků
- Samy se nebojíme = Tulácká noc předškoláků
- Slavnostní rozloučení s předškoláky

Očekávané výstupy:

- Objevování krásy života v jeho možnostech a proměnách
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi, uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Dílčí projekty

S = odpolední činnosti pro starší děti – vždy odpoledne od 12,45 – 14 hod.

- výtvarné s náročnějšími technikami+rozvíjení poznání- sl. Andršová

- „Počítáme“ + práce s přírodn. a odpad. materiálem – pí.Kratochvílová
- Flétna + hudebně-pohybové - pí.Koblášová
- jazykový pro rozvoj řeči (příp.seznamování s němčinou) – pí.Paštiková
- seznamování s anglickým jazykem – pí.Mgr. Nováková
- environmentální výchova – sl. Netíková
- grafomotorika – sl. Kábrtová

a celoroční projekty

1. „Stezky Ferdý mravence“– celoroční ekologická hra
2. „Počítáček“ - seznamujeme se s počítačem - projekt pí.Kratochvílová
3. „Jezdíme bezpečně?“ - jízda na dopravním hřišti na horských kolech a tříkolkách vždy s ochrannými přilbami u MŠ - projekt pí. Koblášová
4. „Jdeme na výlet“ - turistika předškoláků - projekt
5. „Lyžujeme“ - lyžařský kurz na běžkách dle sněh. podmínek v okolí MŠ -pí.Paštiková
6. Individuální logopedická péče = středa-12,15–13,30 hod. - pí.Paštiková

Další:

Programy pro Obecní úřad v Dobrém – kolektiv dle potřeby

knihovna pro rodiče, listy Mateřinka pro rodiče – kolektiv dle rozpisu

a. Lidové tradice v MŠ – zařadit do plánu akcí:

Posvícení – pečeme koláče

Svátek Martina

Mikuláš – připravují děti ze ZŠ

Advent a Vánoce – každodenní překvapení u adventního kalendáře ve spolupráci s rodiči, kteří chystají dárečky pro děti

Nový rok – přejeme zaměstnancům

Masopust

Velikonoce na školní zahradě – holčičí a klučičí koleda

Den matek – chystáme dárečky, kytičky a vystoupení pro maminky a spol.

Pouťové dny

6. Evaluační systém

PODMÍNKY KE VZDĚLÁVÁNÍ

- A. PERSONÁLNÍ / kvalifikace, úvazky/
- B. MATERIÁLNĚ – TECHNICKÁ / vybavení budovy, zahrada, pomůcky, hračky /
- C. FINANČNÍ

PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ

- A. ÚROVEŇ VĚDOMOSTÍ A DOVEDNOSTÍ
- B. VZDĚLÁVACÍ PROGRAM / ŠVP, vzdělávací plán, vedení pedagogické dokumentace, kontrolní činnost /
- C. KOMUNIKACE S DĚTMI
- D. HODNOCENÍ TŘÍDY A ŽÁKŮ

PEDAGOGICKÁ EVALUACE

- A. NAPLŇOVÁNÍ CÍLŮ PROGRAMU
- B. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ
- C. ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ TÉMATICKÝCH CELKŮ
- D. PRÁCE PEDAGOGŮ /sebereflexe /
- E. VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ